

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 456/2024-6

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka prerokoval oznámenie sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky **Ivana Fiačana** o dôvodoch jeho vylúčenia z konania a rozhodovania vo veci vedenej na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 1632/2024 a takto

rozhodol:

- Sudca Ústavného súdu Slovenskej republiky Ivan Fiačan je **vylúčený** z konania a rozhodovania vo veci vedenej na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 1632/2024.
- Toto uznesenie nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia Ústavným súdom Slovenskej republiky.

Odôvodnenie:

I.

Skutkový stav a oznámenie sudcu

- Sudca Ivan Fiačan podľa § 50 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) oznámil podpredsedovi ústavného súdu možné dôvody svojho vylúčenia podľa § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde vo veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 1632/2024.
- Pokynom podpredsedu ústavného súdu z 10. septembra 2024 bolo oznámenie podľa čl. IV bodu 1 písm. d) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2024 do 31. decembra 2024 (ďalej len „rozvrh práce“) pridelené na rozhodnutie podľa § 51 ods. 2 zákona o ústavnom súde do IV. senátu ústavného súdu.
- Z oznámenia vyplýva, že vec vedená ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 1632/2024 bola pridelená sudcovi spravodajcovi Martinovi Vernarskému – členovi III. senátu ústavného súdu, ktorého členom je aj sudca Ivan Fiačan. Po oboznámení sa s obsahom ústavnej sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 1632/2024 sudca Ivan Fiačan zistil objektívne skutočnosti, ktoré by mohli vzbudzovať pochybnosti o jeho nezaujatosti.

4. Po oboznámení sa s vecou sudca Ivan Fiačan uviedol, že bol vo veci, ktorá je predmetom trestného konania (v súčasnosti v štádiu konania pred súdom), čiastočne činný ako advokát pre poškodeného [REDAKOVANÉ], ktorý ho ešte ako advokáta požiadal o poskytnutie právnych služieb v tejto veci. V rámci poskytovania právnych služieb uskutočnil len jednu poradu s týmto klientom (poškodeným) a rokovanie s protistranou – sťažovateľom (obžalovaným). Viac nebol v tejto veci činný, poškodenému neposkytoval právne služby pri žiadnych ďalších úkonoch či konaniach súvisiacich s touto vecou. S poškodeným sa osobne pozná, tykajú si, avšak nestretávajú sa. Zároveň poznamenal, že v inej veci sťažovateľa (sp. zn. Rvp 1718/2024) bol na základe vznesenej námietky zaujatosti z konania a rozhodovania vylúčený (uznesenie č. k. IV. ÚS 413/2024-10 z 27. augusta 2024).

5. Sudca Ivan Fiačan vzhľadom na uvedené skutočnosti zastáva názor, že by mal byť z konania a rozhodovania v tejto veci vylúčený minimálne z dôvodu zachovania objektívnej nestrannosti ústavného súdu.

II.

Posúdenie veci ústavným súdom

6. Ústavný súd zdôrazňuje, že požiadavka nestrannosti sudcu sa dotýka samej podstaty spravodlivosti a jej vnímania. Nestrannosť znamená absenciu zaujatosti či predsudku, znamená, že sudca nemá žiaden osobný záujem na výsledku konania. Nestrannosť sa obyčajne definuje ako neprítomnosť predsudku (zaujatosti). V judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), na ktorú nadväzuje aj judikatúra ústavného súdu, sa rozlišuje nestrannosť subjektívna a nestrannosť objektívna. Subjektívne chápanie nestrannosti je posudzovaním správania súdu (sudcu). Subjektívna nestrannosť sa prezumuje, až kým nie je dokázaný opak, čo však je zriedkavý prípad. Nestrannosť z hľadiska správania sudcu je vlastne nedostatok subjektívnej nezaujatosti, o ktorom svedčí správanie sudcu. Objektívna nestrannosť sa naproti tomu neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska sudcu, ale podľa objektívnych symptómov. Sudca môže subjektívne rozhodovať absolútne nestranne, ale napriek tomu jeho nestrannosť môže byť vystavená oprávneným pochybnostiam so zreteľom na jeho štatút či funkcie, ktoré vo veci vykonával. Práve tu sa uplatňuje tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán. Podľa názoru ESLP objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k prerokúvanej veci a účastníkom konania. Rozhodujúcim prvkom rozhodovania o zaujatosti zákonného sudcu je to, či pochybnosť o nestrannosti sudcu je objektívne oprávnená, resp. odôvodnená. Treba rozhodnúť v každom jednotlivom prípade, či povaha a stupeň vzťahu sú také, že naznačujú nedostatok nestrannosti súdu (rozsudok ESLP vo veci Pullar v. Spojené kráľovstvo).

7. Podľa § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Dôvodom na vylúčenie sudcu ústavného súdu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu ústavného súdu v konaní o prerokúvanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach na ústavnom súde.

8. Podľa § 49 ods. 4 zákona o ústavnom súde dôvody vylúčenia podľa odseku 1 alebo odseku 2 oznámi sudca ústavného súdu bezodkladne predsedovi ústavného súdu.

9. Podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak ide o rozhodovanie v senáte ústavného súdu, o vylúčení sudcu ústavného súdu rozhoduje iný senát ústavného súdu určený rozvrhom práce.

10. Ústavný súd bral zo subjektívneho hľadiska do úvahy, že sudca ústavného súdu Ivan Fiačan vo svojom vyjadrení výslovne subjektívnu zaujatosť nevyhlásil, avšak pripustil, že vo vzťahu k objektívnemu testu nezaujatosti, teda vo vzťahu k vonkajšiemu pohľadu na túto otázku, by mohli vyvstať pochybnosti o jeho zaujatosti, a preto by mal byť z konania a rozhodovania vo veci vylúčený.

11. Námietkový senát tak následne podrobil nestrannosť sudcu Ivana Fiačana aj testu objektívnemu, t. j. zisteniu, či vzhľadom na skutočnosti uvedené v jeho oznámení môžu z pohľadu externého pozorovateľa (účastníka konania alebo verejnosti) existovať objektívne odôvodnené obavy, že tento sudca vo veci nie je nestranný.

12. Vo vzťahu k objektívnemu testu ústavný súd konštatuje, že sudca Ivan Fiačan v minulosti poskytol právnu službu, a to jednu poradu so zúčastnenou osobou (poškodeným) a rokovanie s protistranou – sťažovateľom (obžalovaným) v trestnom konaní, ktoré je predmetom ústavnej sťažnosti sťažovateľa, pričom zúčastnenú osobu osobne pozná, a preto z objektívneho hľadiska existuje legitímny dôvod na obavy, či by sa sudca Ivan Fiačan skutočne javil ako nestranný so zreteľom na jeho štatút či funkcie, ktoré vo veci v minulosti vykonával. Navyše ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 413/2024-10 z 27. augusta 2024 na základe námietky vznesenej sťažovateľom vylúčil sudcu Ivana Fiačana z rozhodovania v jeho trestnej veci, a to s poukazom na v minulosti poskytované právne služby advokátskou kanceláriou Ivana Fiačana poškodenému, ktorého namietaný sudca aj osobne pozná.

13. Z uvedených dôvodov námietkový senát ústavného súdu rozhodol o jeho vylúčení z konania a rozhodovania v danej veci tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

14. Podľa § 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkov konania pred ústavným súdom, ak tento zákon v § 83, § 90, § 100, § 108, § 150, § 168, § 175 alebo § 179 neustanovuje inak alebo ak nevyplýva iné z rozhodnutia ústavného súdu.

15. Ústavný súd v záujme rýchlosti a plynulosti konania rozhodol podľa § 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde tak, že toto uznesenie nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia ústavným súdom (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. septembra 2024

Libor Duľa
predseda senátu